

Передплата

на «РУСЛАНА» вписується:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею:

на цілий рік 16 рублів
 або 36 франків
на пів року 8 рублів
 або 18 франків
Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о 5¹/₂ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хоруцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламічні неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні доносеня по 30 с. від стрічки.

Угодові переговори.

(X) Міністер-президент др. Кербер провів три дні в Пешті і пересправав там з міністром-президентом Сельом. Се, що має бути переведене між Австрією а Угорщиною, представляє ся так, як би ми вже вступили в обсяг договорних пересправ з дотичними державами. Се відноситься ся і до автономної тарифи і до угоди з Уграми. Двічі мусить цлова тарифа перейти скрізь довгі пересправи, поки осягне відповідну форму; двічі треба усунути всі труднощі, які насувають ся підчас пересправ, усунути, поки тарифа осягне таку форму, щоби можна її предложити обидвом парламентам. Насамперед має Австрія з Угорщиною порозуміти ся при всіх своїх суперечних інтересах що-до цілого комплексу тарифових позицій, а та робота не відрізняє ся в нічім від договорних пересправ, які опісля спільно на основі цлової тарифи треба буде вести з третьою державою. Що-до економічної угоди, яку вже обидва міністри-президенти в останних нарадах основно обговорили в усіх подробицях, то се є вправді внутрішня справа, і що-до сеї справи не буде переговорів з заграницею, як що-до цлової тарифи, однак ся економічна угода буде основою, на якій мусить стати Австрія й Угорщина, щоби довести до бажаного управильнення межинародних торговельних взаємин. Для того подано у вересневім розпорядку з 1899. р. директиву до заключеня дефінітивного цлово-торговельного союзу до кінця 1902. р. і правительство приневолене сего держати ся. Притім не треба забувати, що угода і цлова тарифа вправді не звязані собою конечним іunctim, але так обопільно доповняють ся, що логічно треба їх уважати звязаними. Одно без другого було би якимсь половичним дивоглядом, а коли наслідком обставин показує ся конечність обидві справи рівночасно підготовити для полагоди, то можна догадувати ся, що цлова тарифа пособляє при пересправах угодових, а угода при цлово-тарифових пересправах, щоби обидві справи посунути вперед.

Дорога до порозуміння є вельми трудна, так трудна як і при договорних пересправах з Німеччиною з огляду на мінімальні цла для збіжа і переведеного тепер в комісії цла від товару. Угорщина посунула високо свої домаганя і се бачимо на кождім кроці. Угода і цлова тарифа дають нагоду до здобутків. Угорщина ішла беззглядно до своєї ціли, коли Австрія полішена радою державною слабо була узброєна до відпору а § 14. мусів перевести провізоричну цлово-торговельну угоду. Коли Угорщина, маючи в руках сеї цлово-торговельний союз, голосила, що не може бути ані крихта в тім змінена, чули ми з уст д-ра Кербера, що він числить на уступчивість Угрів. З телеграфічних вістий дізнаємо ся, що весь материял економічної угоди обговорено в усіх подробицях. Наколиб ані крихта з сего не мала бути змінена, тоді триднівні пересправи, по кіль-

ка годин денно, не були би потрібні. З телеграфічних вістий довідуємо ся дальше, що небавом тарифова конференція має зібрати ся задля третього читаня. З сего можна догадувати ся, що ріжницї, які сей поступ спиняли, або вже усунені, або не є так значні, так що тепер обидва міністри сего ресорту мають перевести порозумінє. В тім дусї висловлює ся також угорський дневник «Budapesti Hirlap», близький урядових кругів, що пересправи не дають ніякої основи до зневіри. Переговори про автономну цлову тарифу не довели вправді ще й сим разом до повного успіху, однак після сего півурядового дневника сї пересправи не були безуспішні. Наколи сей вислов півурядового дневника відноситься ся до дальших пересправ, які мають бути предметом третього читаня, то можна сподівати ся, що сї пересправи не лише зі становища Угорщини але й Австрії не були безуспішні і що д-рови Керберови повело ся в останних часах висувати домаганя Угрів відклонити.

Із звязи між торговельними договорами а австро-угорскою угодою і поступу тарифових пересправ можна вносити на поступ пересправ угодових і для того вперше про се згадали телеграфічні вісти хоч коротенько і угодовим пересправам визначили місце перед третім читанем цлової тарифи. Конечність, полагоди австро-угорської угоди станула перед самим порогом. Се мусить бути зроблене, наколи не має послїдувати виразна заява, що в році 1907 послїдує цловий розділ. Наколи до сего не має дійти, то треба повірити півурядовому дневникови, що хвилевий стан сеї справи не дає ніякої основи до зневіри.

Убийство російського міністра внутрішніх справ.

(+) Після телеграфічних вістий застрілив бувший студент київського університету Малишев з пімсти за покаранє з нагоди студентської ворохобні міністра Сінягіна. Ся ляконічна вість, як і иньші подібні говорять вельми богато. Атентати повтаряють ся в Росії тепер раз в раз і ніхто з урядових визначних осіб не є певний життя. Се може послужити доказом великого роздратованя суспільности. Вісти про сї веспокі в царстві є так недокладні і невірні, що не можна собі виробити ніякого суду, можна робити лише здогади. З письм, які дістають ся скрізь російську границу, виходило би, що Росія стоїть перед недалекою революцією. Можливо, що се пересада, але се річ певна, що майже нема дня, щоби не відбували ся численні арештованя. Війско і поліція в більших містах на поготові, а козаки з кнутами і нагайками мають чимало роботи.

Минушого року був атентат на міністра просьвіти Ванновського, на поліймайстра Тренова в Москві останними часами стріляно три рази, а ві вторник упав Сінягін від револьверової кулі. Він ніколи не виступав строго і беззглядно а сей атентат багато говорить про се, що так завзято промовчує російське дневникарство. Сінягін був наслідником Дурнова від 1895. в міністерстві внутрішніх справ і мав около 45 літ. За царя Александра III. був він начальником

кабінетової канцелярії. Він належав до консерватистів. Вже минушого року роблено замах на него і для того він ніколи не виходив сам, лише в супроводі детективів і для того убійник перебрав ся за російського ад'ютавта, щоби міг до него зблизити ся, ніби то він має від в. кн. Сергія передати ему якесь письмо і в тій хвилі, коли міністер брав письмо в руки, вистрілив Малишев пять разів. В годину опісля умер Сінягін від тяжких ран.

Державна рада.

Вчера відбули ся два засіданя, як се постановлено з огляду на вибір членів до делегацій. Ранішнє засіданє зачало ся о год. 1/4 11 відчитанем внесень та інтерпеляцій, між якими находили ся: пос. Ольшевського в справі податкових шикан в Кракові і пос. Брайтера в справі наміреного спиритусового картелю. Пос. Бегайм жалує ся на надто довгі засіданя палати.

Відтак відповідали міністри залізниць Вітек і скарбу Бем-Баверк на інтерпеляції почім приступлено до дальшої дискусії над бюджетом скарбу.

Пос. Василь Яворський

жалує ся на податковий гнет, під яким терпить населенє Галичини. Закидає віцепрезидентови Коритовському, що переслїдує урядників з причини їх політичних переконань і народної приналежности. Сам бесідник може служити приміром, бо єго два рази поминево при аванзі. Обговорює широко причини переселеня в рілництві в Галичині, підносить конечність реформ податкового закона, вступає ся за переказанєм ґрунтових податків краям, домагає ся заведеня гуманітарних принципів при вимірі і стяганю податків, зазначає конечність нового закона про належитости. Свою промову кінчить бесідник домаганем полішненя бити податкових езекуторів і заявляє напоследок, що руский клуб, не маючи довіря до правительства буде голосувати против бюджету.

Промовляв ще пос. Люкш, обговорюючи податкову справу та вніс резолюцію з домаганем, щоби звести ґрунтовий податок, як державний, а заступити єго прогресивним доходним і заробковим податком. На сїм замкнено засіданє о год. 2. пополудни.

Вечірнє засіданє

задля вибору членів до квотової депутації, розпочало ся о год 5¹/₄. Перед приступленем до дневного порядку пос. Дершата ставить нагле внесене, аби вибори до делегацій відложити аж до 23. с. м., бо се не є така шильна справа; бесідник домагає ся поіменного голосованя над сею справою.

Пос. Пацак складає заяву, що понеже внесене німецько-людового сторонництва має на цілі виключно зискати на часі для трансакцій сего сторонництва з правительством, Молодочехи не приложать руки до сего і будуть голосувати против внесеня Дершати. В поіменнім голосованю відкинено се внесене 191 голосами против 62, почім палата приступила до

переведеня виборів.

До квотової депутації вибрано з галицких послів Поляків: Яворського і Давида Абрагамовича. До спільних делегацій вибрані з Галичи-

ни: Яворський, Войтїх гр. Дїдушицький, Евг. Абрагамович, др. Бик, др. Козловський, Поповський, а з Русинів Барвінський; на заступників вибрано кн. Сапігу і др. Рощковського.

На сїм замкнено засїданє о год. 8. вечером. Слїдуюче нинї о год. 10. рано.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В п'ятницю гр.-кат. Теодула; рим.-кат. Аполлонїя. — В суботу: гр.-кат. Лазарева, Евтихїя; рим.-кат. Кресценції.

— **Заява.** Во виду безличної брехнї «Галичанина» будь-то-би українська молодїж по тїй причинї рїшила продовжати сецесию, що товаришї богослови не поздавали пїврічних іспитів та не могли-б наслїдком того бути принятї до семинара, заявляємо, що:

1) не лишень усї товаришї богослови, а і велике число товаришів на свїтських видїлах поклали на чужих унїверситетах „colloquїї“ пересїчно з дуже добрим успїхом;

2) як лишень дотичнї свїдоцтва будуть зверненї унїверситетским и властями, у яких они находять ся тепер як залучники до подань о у вільненє від чесного, они будуть пересланї до Львова та кожний буде мїг переглянути їх в мїсци та часї, якї пїзнійше оголосить ся.

Львїв, дня 16. цвїтня 1902.

Комїтет молодїжи.

— **Говори Климе, най твоє не гине.** На нашу коротку замітку що-до автентичности «власної» кореспонденції «Дїла» з Відня, оно відповіло довгою статею, на більше як шпальту друку. Не хочемо збивати наведенї там позірні аргументи, бо на те шкода нам часу; ми просто могли би передїлити шпальту і передрукувати побїч нашу допись і передрук єї з «Дїла» — але на те знов шкода нам мїсця. Вдоволимо ся заявою, що часть дописи обнимаюча 33 стрїчки від слів «Рескрипт не може нам служити» до «треба продовжати» є слово в слово передрукована з «Руслана» з пропущенєм лише слів «Се просто обїда, кинена нам в лице». Початок і конець дописи, хотїя як они зближенї до нашого справозданя, могли врештї походити від «власного кореспондента», а вжеж певно духовою власностию самої редакції «Дїла» є ті частини, яких у нас — зовсїм нема. Але «Дїло», не могучись виправдати, помагав собі закидами, якї не стоять в жадній звязи з тою «крадїжкою» — як само «Дїло» назвало свїй поступок. Іменно закидав нам недискрецію, поповнену мїтмо через те, що ми помїстили в дописи нашого кореспондента «рїшення» довірочних нарад старших Русинів у Львовї. На се маємо честь заявити: 1) Формальних «рїшень» на дотичних зборах не було жадних, отже п. Старосольський передав хїба для короткости в сїй формї головнї точки дискусїї і загалом прїтакуванї вислови бесїдників. 2) Про довірочність зборів у Відни

ми не знали і не знаєм до тепер нічого, отже вина недискреції може припасти хїба нашому дописувателеви. 3) Вже на довірочних зборах у Львовї висказували ся бесїдники, що нічого там не говорило ся такого, про що загал не мїг би дізнати ся. З того виходить, що про якусь недискрецію тут і бесїди не може бути. Як академики зробили самї сецесию, не засягаючи ради «старших», а мимо того цїлий народ заявив свою солїдарність з патріотичним поступком молодїжи, так і тепер, природна річ, що хотїя розважнїйшї і більше опортунїстичнї «старшї» дораджували поворот, горяча і честилюбна молодїж ухвалила продовжити сецесию — а суспїлність ізза того не відкаже підмоги своїм їдейним синам і не зїрне солїдарности з патріотичними борцями за руский унїверситет. З тим нема що крити ся, бо як-раз се доказує зелїзної єдности рускої суспїлности.

— **Страстні псалми.** Хор учеників рускої гімназїї відсїпївав в цвїтну недїлю дня 20. цвїтня о 5. год. пополудня в церкві св. Юра отсї псалми: «Благообразний Йосиф» Бортянського; «Скажи ми Господи» Бортянського; «Нас ради» Рутковського; «Виджу Тя» Гайдена; «Бїже час» Воробкевича; «Вскую прїскорбна єси» Бортянського.

— **3 «Научного Кружка» тов. «Основи».** В п'ятницю (18. цвїтня) о 6. год. вечером відбуде ся виклад проф. О. Колесси з обсягу рускої літератури. (Полїтехніка, I поверх, зала проф. Мариняка).

— **3 тов-а «Просвїта».** Головний Видїл «Просвїти» іменував п. Михайла Петрицького своїм делегатом для переведеня ілюстрацій читалень «Просвїти», при чїм п. Петрицький буде варїд поучати про справи просвїтнї, торговельнї, промисловї і господарскї.

— **3 Самбора.** В суботу дня 19. цвїтня с. р. відбуде ся в комнатах «Рускої Бесїди» в Самборї відчит п. д-ра Данила Стахура про «Синню книжочку» Василя Стефанька. Вступ 20 сот. від особи. Початок о 8. год. вечером. З Видїлу Рускої Бесїди: О. Щавинський, предсїдатель; Перун, секретар.

— **Коломийскї маститї простують.** В справї «спростовань» помїщених в ч. 75 «Руслана» пише нам наш коломиийскї дописувателє ось що: На згаданї спростованя мож би коротко відповісти: si tacuisses... наколи однак самї аж просять ся, годї відмовити відповїди. Тутешнї кацапскї матадори трохи зпїзнили ся, видко, довго думали, як би когось перехитрити, та перехитрили... самїх себе. Зачинаю від першого з них. Що властиво хотїв простувати той меценас, годї зрозумїти. Шкода, що не допустив до слова самїх «клїєнтів», от хочби о. саветїїка Мардаровича з Камянок Бальших. Він би був певно так добре пояснив йому всї свої «зделки», про якї була бесїда в ч. 42. «Руслана», що всїлякї спростованя були би алишними. Наколи однак гаспадин меценас хоче простувати, то я питаю ся прилюдно: Чи се може неправда, що о. саветїїк Мардарович вміє від свого бїдного парохїянина за треби церковнї жадати навіть вексля, а відтак той вексель продати жидови?

Чи може хто хоче, щоби йому се доказати свїдками, то я готов кожної хвилї служити. Так само можу служити на прочї «зделки» о. Мардаровича та єго товаришів саветїїків. Додати мущу, що сї спростованя як одно так друге викликали дуже добре вражїне в тутешнїй рускій громадї, бо, як видко, тутешна допись помїщена в ч. 42. «Руслана» цїль свою в значнїй частї осягнула. Що-до другого «спростованя» маститого д-ра Дудикевича, то я зверну увагу лиш на одну точку тогож а іменно на се, що сюда перед нашими очима дїє ся: Др. Дудикевич перечить, мовби він займав ся організацією тутешного брацтва, або був помїчним при тїмже о. адміністраторови д-ру Хомишинови. Се просто єбмїшно, щоби такий «унїят» як др. Дудикевич цурав ся в той спосіб свого унїяцького церковного братства, бож се прецїнь є обовязком нашої свїцької інтелїгенції займатися організацією брацтв церковних, якї належито веденї можуть віддати і народнїй справї велику прислугу. Видно з того, що на сїй точцї не все в ладі у д-ра Дудикевича. Наколи однак др. Дудикевич посьмїв покликатись в сїй справї на о. д-ра Хомишина, то я знов — з найлїпшого жерела — покликую са на того самого о. д-ра Хомишина і заявляю прилюдно, що се не правда, мов то др. Дудикевич не був помїчним о. д-ру Хомишинови при організації церковнїй. Так виглядає спростованє д-ра Дудикевича на сїй одній точцї, а з сего і видко, що думати о цїлї спростованю д-ра Дудикевича. Тїльки на днесь. Треба більше, буде більше. Той сам.

— **Полїтичнї кльовни.** Здавалось би, що вже безповоротно минули часи, коли то кожний «твердий» мав святаюрскїй патент на «благо-разумного і поважного» чоловіка, а кожда точка над «фонетическим» і була бомбою соціалїзму, анархїзму, атеїзму і т. д. Однак «Галїчанїн» як той церковий блазен завсїгда ще пробує давної штучки, а так вже виправив ся в нїй, що она і тепер ще не минає без ефекту. Єго сердечний прїятель «Dziennik polski» підхопив єго статью, про духовну семинарїю, статью, яку ми вже вчєра наклеїмили достаточнo, і очевиднo бере єї за добру монету. Передрукувавши брехнї «Галїчанїна» про заряд семинарїї, додав ще від себе «відповіднїй» вступ і затитулував: «Srodowisko anarchii!» а закїнчив словами: Так то в освєтленю руского (?) пісма виглїнда гр. кат. семинарїум духовнє в Львовє, виховуєнцє рускїх апостолуф Слова Божєго на Русї!

— **«Русскїй отроки».** Вчєрашнїй «Галїчанїн» дуже жалує ся, що сини рянїх «кацапов» стають Українцями, і мїж нїшним пише:

«Ми били даже свїдїтелем такого явленя, що один интелїгентний отець «кацап», образцевий рускїй патріот, прєспокойно прїслушївался нелїпностям своего подростка-гимназиста на тему «кацапів-ренегатів», не считая умїстним хотя би одним словечком наставити обаламученного мальчугана на путь истини. На наш удивительний вопрос в том дїлї, бил получен нами со стороны отця характеристичный отвѣт: «У отрока — отrockскїй разум, с лїтами образумится». Конечно, такий «бїдїтельний отвѣт»

13)

ОЛЕКСА КУЗЬМА.

Д И В А К.

VII.

Вже був у брамі та хотїв скрутити на скоди, коли пристанув на хвильку і вибїг назад на улицю.

Перейшов на другу сторону і споглядав горі на першїй поверх. Нагадав собі, що меценас Пастернак приходив часами у вечер до канцелярїї і сидїв годинами над своїми актами. Тепер його нема, бо вікна темнї.

За кілька хвиль Дакевич опинив ся вже під дверми канцелярїї і вєтромав ключ до дїрки.

Хтось надїйшов з горнї сходами.

Нєсказаний ляк відняв йому прїтомність. Хотїв утїкати, але чужї кроки вже біля нього. Небавом перебігла жвава служниця з коновкою в руках. Під брамою ждав на неї коханець.

Дакевич отворив осторожно дверї і задержав ся у темному передсїнку. Прїтаїв віддих, надслухував.

Тїхо.

Перейшов до канцелярїї. Свїтло газових ліхтарєв в улицї падало крізь шибї на противлежну стїну і відбивало дивачнї рами вікон. В легкїй сутїни виступали бюрка, крісла, а з кута білїло ся щось немов людєска стїна.

Меценас!

Кров заграла з шумом у висках. Він не мав сили рупити ся з мїсця.

Тимчасом сїра стая вибивала ся чимраз виразнїйше, а невдовзі явилась зовсїм докладно. Се була печ...

Жахлива непевність пугала йому ноги, приковувала до мїсця. Перед ним густїйшав воздух, цїпенїв, тверд, що годї було поступити ся. Рівночасно зі всїх усюдів глядїли на нього таямнї проникливї очї тривоги, немов тисячоловної публїки, що слїдить на сценї кожний рух дебютанта і викликає в ньому трему до нестями.

Але Дакевич освоював ся з своїм положєнєм і набрав відваги. На пальцях перейшов першу кїмнату, другу. Вїйшов до кабїнету меценаса.

Верни са!

Глухий голос труслївостї, впоєний в його душу ще за дитїнства. Та нинї він хїба не дитина, щоби слухав того, що забобоннї людцї колись йому наторочили. Нинї він вільний від усяких пересудів, поводить ся лише тверезим розумом...

Зблизив ся до бюрка, що стояло посереднїй. Характеристичний запах тютюну нагадав йому минулї часи, коли то він із записаним аркушом паперу ставав на сьому мїсци і ждав, поки меценас не придїлить йому нової роботи. Звичаям меценаса було насамперед обрушити ся, буцїм то перенїняє йому працю. Потїм читав уважно Дакевичову писанину. Найменьша похибка, хочби пропущена кропка над і, драгувала його до крайности. Остаточнo зїтхав немов у тяжкїй розпунцї і давав Дакевичеви нову роботу.

Тут на сьому бюрку меценас після скїнченнoго урядованя числив заробленї грошї, брязка-

ючи гюльденами та коронами. Звідєси розносив ся таямний шелест банкнотів.

Дакевич доторкнув ся рукою шуфляди. Була зачинена. Скорим рухом вложив в шпару долото і став підважувати засувку.

Тряскїт ломлячого ся дерева переразив його. Пристанув і надслухував пильно, оглядаючись довкола.

Здавало ся, що хтось порушав клямкою від сїнешнїх дверай. Впрочїм гробова тишина панувала в кїмнатах, переривана хїба гуркотом возів з улицї.

Дакевич взяв ся опять до своєї роботи. Трїска за трїскою падала на землю, замкова засува колихала ся чимраз більше. Ще трохи і шуфляда буде отворена.

З подвоєною силою ломив дубову дошку та термосив сталєвим замком.

Нараз пристанув як опарений. Тепер чув вже цїлком виразно, що дверї до передсїнка отворили ся. Так, дуже можливо, бо він забув витягнути ключ з надвору та зачинити ся з середини. Що за неосторожність!

Глухий, непевний гомін кроків доходив з передсїнка. Чути, як чиясь рука шукає по дверях за клямкою.

Дакевич сховав швидко долото до кишенї і скочив як кїт до першої кїмнати. Ждав очаїдушно, прїготований на всякїй случай.

Тишина, страшна тишина, що стїнає кров у жилах, позбавляє прїтомности. Вєски та серце бють так голосно... В грудєх, тут під горлом, давить так болучо... Хотїв проковтнути слину, але в ротї сухо як у випаленїй печі.

Отвїрають ся поволї дверї... На порозї явилась присадкувата стая.

отца не в состоянии осведомити сына, гдѣ истина і не сдѣлаєт отрока закаленным борцем за русскую идею. Если интеллигентный отец не осведомляет своих дѣтей в національных вопросах, то неудивляться, что наш крестьянин, имѣющій слабое національное сознание, упускает из виду мірсодержание своего сына «панича», превращающагося во время студій из русского отрока в «украинского» гайдамаку. Последствием такого нерадѣнія со стороны родителей єст печальное и прискорбное явление, що дѣти, не вынося из родительского дома ніякого національного убѣждения, падають в гимназіях и университетѣ жертвою безсовѣстных агентов. Тѣм способом ми, русско-народная партія, заповняєм своими сынами ряди злѣйших врагов Руси, называющих себе «украинцами».

— **До парцеляції.** Грунтова посеїсть, 8 кілометрів від Львова, при залізничній станції, в обшарі 250 моргів орного поля і млин, є до розпарцельованя під корисними услівями. Млин можна набути окремо. Близіші поясненя подаєть дирекція «Кравого Союза кредитового» у Львові.

— **«Придніпровскій край»**, дневник, що виходив в Катеринославі та інтересував ся справами Українців, перестав виходити задля заборони міністерства внутрішних справ за статью проти поліції. Завішенє сего видавництва було одним з послѣдних подвигов мін. Сіягїна.

— **Підвишенє активальних додатків.** Н. Слово польське доносить, що міністерство внутрішних справ влучило місто Львів до I класи під зглядом побору активальних додатків державними урядниками. Отже всі урядники крім чотирох перших клас, до яких належать функційні додатки, одержать підвижку в поборах, а іменно: в V. ранзі 2.000 K замість дотеперішних 1.200 K; в VI. р. 1.600 K зам. дот. 960 K; в VII. р. 1.400 K зам. дот. 840 K; в VIII. р. 1.200 K зам. дот. 720 K; в IX. р. 1.000 K зам. дот. 600 K; в X. р. 800 K зам. дот. 480 K; в XI. р. 600 K зам. дот. 360 K. — Не знати, кілько в сѣм правди, а если донесєне правдиве, то від коли чи слить ся підвишенє додатку.

— **Анальфabetи.** Після статистики, яка появилася є недавно в Лондоні, Румунія, Сербія і Росія мають 80% анальфabetів, Іспанія 63, Італія 48, Угорщина 43, Австрія 39, Ірландія 25, Франція і Бельгія 14, Голяндія 10, а Англія 8% анальфabetів. Серед білої раси в Спол. Державах є 8%, а в Шкоції 7% неписьменних. В Баваріі, Бадені і Віртембергіі майже нема анальфabetів.

— **Просьба о панталюни.** Якийсь спенсіонований слуга канцелярійний з Черновецькє внієть просьбу до найвисшого охмайстра цїсарского двору, в котрій просив о виданє урядових панталюнів. Цїсар, по перечитаню просьби, усміхнув ся весело. Історія просьби ємерита є така: Вольному по вислужєню 42 лїт і 15 місяців признано ємеритальним декретом крім пенсії кожного нового року шанку і панталюни. Коли ємерит на підставі декрету зголосив ся по згадані річї, видано єму шанку а панталюни ні, бо після

урядових приписів тїлько вольні в чинній службі одержують бесплатно шанку і панталюни. Ємерит не зразив ся відмовою і вносив просьбу до щораз вищої інстанції, але безуспішно. Вкінци внієть просьбу до цїсаря, і там доперва доситьучинено просьбі і перед кількома днями прислано єму новієвнїкі панталюни, зроблені в вязниці в Станиславові.

— **Буря і повінь** навістили оноді місто Берлин. О 3. годині рано почав падати зливний дощ при незвичайно сильнім вихрі. Вода залила улиці так, що в ніякий спосіб не можна їх було перейти пішки, а на многих улицях не могли курсувати трамваї. Улиці перемінли ся в правдиві ріки, вода досягала одного метра, залила пивниці, а також багато партерових мешкань. Кілька домів завалило ся, кілька треба було опорожнити. Огнева сторожа подавала поміч в 300 случаях ратованя дїтїй. В школах не було науки. Буря зі зливою лютила ся до 9. години рано. Шкоди величезні.

— **Борьництво в Білім Домі.** До президента Спол. Держав півн. Америки, Рузвельта, приходить що дня професор фізики з Бостону О'Брієн і боре ся з президентом на кулаки аж до утоми. Таке средство поручили лікарі Рузвельтови, коли він в послѣдних часах почав незвичайно товстїти. Проф. Брієн є добрим силачем, а при тїм відбув всі курси борьництва, тому як-раз єго запросив президент на свого суперника.

— **Конкурс.** Магістрат Станиславова розписує конкурс на посаду торгового комисаря з платнею 1600 K + 300 K актив. додатку і пять 4-лїтїй по 200 K. Поданя можна вносити до 15. мая с. р.

— **Вїсти з львівської архієпархіі.** В пропозицію на Увєє приняті: оо. 1) Теодор Пиндус, 2) Маріяна Клодзинський, 3) Андрій Киналь, а в списі: Іван Корольок. Презенти дістали оо.: Едвард Косановскій на Стрїлків, Юліян Левицкїй на Зелєну, Григорій Словицкїй на Буск, Михайло Яцкевич на Красів, Александр Чубатїй на Жукив. Завідательства одержали: о. Іван Гарматїй в Зарудю, о. Василь Владичин в Долині, о. Лев Юрчинський в Помонятах. Сотрудництва дістали: о. Володимир Каратницкїй в Пєсарах, о. Віктор Нєсторович в Сороках, о. Алексей Ганає в Бурштині, о. Василь Теренчук в Доброводах, о. Богдан Охримович в Козовій, о. Михайло Влаєєнко в Пониковици малій, о. Михайло Сивєнський в Щирци, о. Алексей Пяєєцкїй в Городку, о. Володимир Мармаш в Вишенці великій.

Посмертна оповідка.

— **Ал. М. Лазаревскїй,** українскїй історик, упокоїв ся на днях в Київї. Від шістдесятїх років почавши, працював він дуже багато над історією України, а від часу основаня «Кїєвск-ї Старин-ї» був єї сталим співробітником. Тут напечатав він цїлий ряд статей по історії українскїх родів і по історії бутя України. Назвємо довгий ряд статей п. з. «Люди старой Малорос-

си», де виступають українскї роди Лизогубів, Милорадовичів, Міклашевскїх, Сьвїчків, Марковичів, Голубів, Кулябок, Ломиковскїх, Афєндиків, Бороздних, Жураковскїх і т. п. В тїй самїй «Кїєвск-їй Старин-ї» видав він множество віддїльных статей і замїток до історії гетьманщини, Запорожя і взагалі старинних обичаїв. Дуже обильні дані для історії європейських відносин подає знаменита праця Лазаревского «*Описание старой Малороссии*» (Київ 1888-9). З Лазаревским сходить до гробу один з найбільше талановитих і плідних істориків України, котрого праці відзначають ся незвичайною совієстїстю і критичностїю, далекою від всякого ідеалїзованя минушнїи.

— **Александр Гриневецкїй,** студент прав, син пароха в Мельничу, молодець горячого патріотичного духа, відданий щиро справі народної просвіти, упокоїв ся у Львові по довгїй і тяжкїй недужї, проживши 24 лїт. В. є. и.!

Телеграми.

Льондон, 17. цвѣтня. Daily Mail дізнає ся, що мирові переговори застановлено. Англїйське міністерство не узгляднило просьбу о завїшенє оружя на час мирових переговорів. Англія не годить ся на загальну амнєстїю і на цофненє банїційної прокламації Кїченєра.

Бурї заявили, що піддадуть ся і зречуть ся независимости, але домагають ся відбудованя знищєних фарм, загальної амнєстїі і цофненя прокламації Кїченєра та скорого зорганїзованя репрезентаційного тїла.

Бруксєля, 17. цвѣтня. Вчєра рано відбула ся кабінєтова рада. Наряди ведєно над ревїзїєю конституції.

Бруксєля, 17. цвѣтня. На час вчєрашних нарад парламенту видано окремі зарядженя о-сторожностї.

Бруксєля, 17. цвѣтня. В фабриці машин в Коквїль застрайкувало 6.000 робїтників. Межи робїтниками і поліцією прийшло до бїйки. — В Бруксєлі і в околици ширить ся страйк.

Москва, 17. цвѣтня. Максим Горкїй занедужав на запалєнє легких.

Пєтербург, 17. цвѣтня. Убїйник міністра Сїягїна називає ся Малишев, а не Балшанов. Минулого року видалєно єго з кїєвского унїверситету і за кару вислано до арештантских рот, але цар єго помилував.

Малишев стрїлив до Сїягїна пять разів. Дві кулі влучили міністра в черево, а трєта зранила слугу. Дві кулі трафїли в стїву. Цо-слїдні слова Сїягїна були: «Чому мене мордують? Не знаю, чи я кому зробив що лихого?»

— Хто тут?

Дакевич онїмів зі страху та розпуки.

— Хто тут о сїй порі крутять ся?

Як йому толкувати, що говорити? А тут секунда минає за секундою. Чим пізнійше відозвєсь, тим тяжше приїде оправдати ся.

Присадкувата статья поступила кілька кроків наперед. Дакевич пізнав у нїй каменичного сторожа.

— Ну не пізнаєте мене, Андрію? Та ж я... я...

Говорив, о скілько мож, мягко та природно. Треба було показати цїлковитїй спокїй духа.

— Я вас не знаю.

— Ну, та-ж я пишу у пана меценаса. — При тих словах Дакевич скочив до передсїнка.

— Ого, а вас так не пуцу! — крикнув сторож сердито і вхопив його за рамя.

— Но, но, Андрію, тїлько спокїйно, тїлько уважайте, що робите!...

Дакевич силував ся на обурєнє та видирав ся з твердих рук, що держали немов кліщі.

— Я вас не знаю, я вас так не пуцу!

— Але-ж Андрію!...

— Не пуцу!

Дакевич трїнує з цїлої сили сторожа до стїни і увільнив ся з його рук на хвилю. Але сторож вхопив його опятє за барки і тїгнує спломіць на двір.

Повстала завязята, рознучлива шарпанїна.

— Я тебе мушу зревїдувати — говорив сторож крізь затисненї зуби.

Дакевич запер єя сильно ногами о поріг і вникнув сторожа в глєбївну передпокою, страхуючись, перенєсти борбу на сходи. Як почув їх хто з каменїці, тоді буде з ним круто.

Його прошибла скаженість. Добув всіх сил і гєпнув сторожом як колодою на землю.

— Ратуйте! — крикнув сторож глухо, і повалив Дакевича за ноги на себе.

Вивязала ся борба о смерть або житє.

Як два звїрї кусали ся зубами, штовхали ся в груди, давили за горло. Запеклий гаркїт немов у пєсїв, що жеруть ся на улиці, мішав ся із зойком одного то другого.

Згодом Дакевичєви удалось вилїзти на верх. Прїдусив противника колїчами і штовхнув його з цїлої сили долотом у груди.

— Гїну! — простогнав Андрїй переразливо і пуєтив противника з рук.

Дакевич вибїг на сходи.

Під дверми стояла лїхтарня, полишена сторожем. В каменїци тихо. Із передпокою не чути нічого.

Кількома скоками опинив ся в сїєх каменїці.

Брама вже зачинєна! Десята минула...

— Пропає! — рикнув як божевїльний і почав кидати ся по сїєх.

— Що я зробив, що я зробив?...

Нараз метнув ся знов на сходи і помчав в гору. Лїхтарні другого і третього поверха були вже погашєні. На потемки дієстав ся до стрїхових дверїй. На щастє були відчинєні.

На стрїху темно, хоч око виколи. Дакевич ступив кілька кроків і увив комїть головою через шнур, що був розтягнєний у воздуху. Розніє ся голосний шелєєст та гуркїт. Немов стадо овець утїкало. Відтак роздав ся острїй свєст, а гуркїт відбїв ся вже далеко на кінци стрїху, як глухий відгомїн грому.

Сам не знає, як дієстав ся назад на сходи.

Утїкає, скачучи по пять стєпенїв нараз. На другім поверсі мало не перевернув служнїцю з шафлїком помий. На першїм поверсі найшов ще біля дверїй канцелярій ту саму лїхтарню. Зачинив дверї на ключ і прибїг під помешканє сторожа в єутєренах.

А може я там не замкнуєв його, може він вже дома...

З дикою рєзїгнацією вїйшов до середини.

Слабїй блиєк червоної лямпки мигтїв над чорним, закоптілим образом Розпятаго Мїлїтїньского. Впрочїм всьо губїло ся в темряві.

— Чого так довго бавиш ся, Андрію? — відозвав ся немїчний голос жєнщини.

В ухах Дакевича гудїло як в млинї. Поперед очї блїмали червоновї пятна, зразу великі, відтак розпадались, дробїлись, мїгали і опятє зливались в одну калужу кровї. Червона лямпка була також повна кровї.

— Мамо, то якийсь пан — перервав тишїну голос дїтїни.

— То я, Андрїєва... Засидїв ся при роботї в канцелярії, а тимчасом браму зачинєно.

— А то ви від пана меценаса. Йди, Сташка, отвори пановї браму. Чоловїк певно оглядає ще виходки.

Невеличка дївчинка сповнила волю матери. Подїлувала навіть Дакевича в руку, коли відходячи поглядив її поплід бороду і обїцаєв їй завтра привєсти багато цукоркїв.

(Дальше буде)

Вісти господарські, промислові і торговельні.

Рахунок Товариства взаємного кредиту «Дністер» у Львові, стоваришена зареєстрована з обмеженою порукою, за місяць марець 1902.

I. Стан довжний:

1. Удїли членів	82.535 кор. 90 сот.
2. Фонд резервовий	8.908 " 22 "
3. Спеціальна резерва страт	1.111 " 59 "
4. Вкладки щадничі:	
а) стан на початку марця	981.802 к. 93 с.
б) вложило в марці	40.380 к. 88 с.
разом	1,022.182 к. 81 с.
в) винято в марці	83.210 к. 72 с.

Позістає з кінцем

марця	938.973 кор. 09 сот.
5. Сальдо побраних процентів	25.755 " 64 "
6. Непіднята дивіденда за рік 1897, 1898, 1899 і 1900	3.153 " 53 "
7. Кошти спору	656 " 80 "
8. На рахунку різних сторін	620 " 08 "
9. Кредит банковий (в Банку краєвим)	" " "
10. Зиск за р. 1901.	8.699 " 33 "
Сума	1,070.414 кор. 18 сот.

II. Стан чинний:

1. Позички удїлені на скрипти і векселі:

а) стан на початку марця	884.931 к. 77 с.
б) удїлено в марці	80.705 к. — с.
разом	945.636 к. 77 с.
в) сплачено в марці	19.506 к. 62 с.

Стан з кінцем марця	926.130 кор. 15 сот.
2. Готівка в касі в 31. марці 1902	931 " 77 "
3. Цінні папери фонду резервового	8.587 " — "
4. Цінні папери інші	43.560 " — "
5. В щадниці поштової (оборот чековий)	5.425 " 05 "
6. В інших товар. і банках	82.421 " 22 "
7. Рахунок біжучий з Банком краєвим	18 " 36 "
8. Рахунок різних сторін	40 " 60 "
9. Сальдо коштів адміністрації	3.300 " 04 "
Сума	1,070.414 кор. 18 сот.

Членів прибуло 63 з 55 удїлами, убуло 24, остає з кінцем марця всіх членів 2043 з 2130 декларованими удїлами в сумі корон 106.500.

Стопа процентова від вкладок 4%, від позичок удїлюваних з провізиею на кошти адміністрації 6 1/2 %.

Львів 11. цвѣтня 1902.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сєнішна. **Нова, сензаційна програма! від 16. до 30. цвѣтня 1902.**

При співучасті військової музики 30. п. п.

- 1) Увертура (Реклямограф).
- 2) Nanny і Adolf, фантастичні танці.
- 3) Jean Logo und Assi-start, музикальні трансформаційні комедиянти.
- 4) Rock-Hill, зі своїми говорячими звїрятами.
- 5) Sebaldus Schaeffer, феноменальний еквілібрист.
- 6) Дружина Aurora, акробатичні цїклїсти.
- 7) Орхестра.
- 8) Mile Zoe D' Orient, румунська співачка.
- 9) Arco і Riva, величезна жєнщина на лїнві.
- 10) Edward Korrnu, артист ц. к. упр. театру «a. d. Wien» у Відні.
- 11) Дружина Александрова, танці черкєсів і борбництво.
- 12) Американський біскоп.
- 13) Марш.

Що два о 8. год. вечером велике представлєнє. В недїлю і сьвѣта два представлєня. Що пѣтницї High-Life представлєнє. Білєти вчаснїше можна замовляти і набути в конторї Пльона при ул. Кароля Людвїка ч. 9. у Львові.

Дешевим і гарним дарунком

при всяких нагодах, яко гарна прикраса комнат і

Картини: Верещагіна, Шевченко в доминовинї і Сластьона, Шевченкова могила.

Можна дістати через адміністрацію „Руслана“ з пересилкою за 1 кор. 60 сот.

ГІК ЗАСНОВАНЯ 1892

Товариство взаїмних обезпечєнь
Львів, ринок ч. 10. (дїм «Просьвіти»).

є одиноким руским Товариством асекураційним.

Фонди «Дністра» з днем 31. грудня 1901.

Фонд резервовий	386.402 кор. 83 сот.	разом 645.383 кор. 59 сот.
Резерва премїї	205.227 " — "	
Резерва спеціальна	6.000 " — "	
Фонд емеритальний	47.753 " 76 "	

«Дністер» обезпечєє будинки як також збїже і нашу против шкїд огневих. Всї три ВП. Ординарїати припоручили «Дністер» Вєч. Духовєнству і всїм вірним.

Оплата премїї в «Дністрі» є умїркована, а чистий зиск — надвижку з оплат — роздїляє «Дністер» межї своїх членів яко зворотї. В р. 1900 і 1901. виносить зворот 8%.

Шкоди виплачує «Дністер» дуже скоро, а оцїнку шкїд переводить разом з делегатом і 2 членами місцевими. До 31. грудня 1901. виплатив «Дністер» 5.075 відшкодовань в сумі 2,656.787 кор.

Члєни «Дністра» можуть без перешкоди затягати позички в Банку краєвим і касах оцадности, бо каси ті приймають полїси «Дністра» при позичках гіпотєчних.

На жите можна обезпечати через «Дністер» — капїтали на дожитє, посмертні капїтали, посаги, ренти і т. д. — краківским Товариствї, а з провізїї від тих обезпечєнь відступає «Дністер» частє на рускі добродїїні цїли

Агєнцїї передає «Дністер» радо селянам, господарям, особливо де нема «Дністра». Агєнти заробили 349.486 кор. провізїї.

Селянє! убїгайте ся тїлько о агєнцїї «Дністра»

Від огню обезпечайте ся тїлько в «Дністрі».

На жите обезпечайте ся тїлько через «Дністер».

Розклад поїздів залїзничих обовязуючий від 1-го мая 1901.

(Приїзд і відїзд поданий пїсля часу середно-європейского).

Поїзд	до Львова
посп. особ.	
приходить о годїні	
6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня
6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацї), Гусятїна
6:46	з Брухович, шод. від 16. мая до 15. вер. вк.
7:45	з Янова
7:49	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче
8:00	на дв. головний
8:10	з Лавочного (Пешту) Калуша, Сянока
8:15	з Сокаля, Рави рускої
8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Берлина
11:45	з Ряшова, Любачова, Самбора
11:55	зі Станїславова (Кєресмеє, Потутор)
12:55	з Янова
1:10	зі Скольного, Калуша, Хирова а з Лавочного від 1. черн. до 15. вер.
3:14	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)
4:40	зі Самбора, Борислава, Стрия
5:11	з Підволочиск (Київ) Бродів на дв. Підз.
5:35	" " на дв. голов.
5:50	з Кракова
5:40	з Чернівців, Іцкан
6:00	з Сокаля, Белвця і Любачова

Поїзд	зі Львова
посп. особ.	
відходить о годїні	
6:25	до Станїславова, Підписокого, Потутор
6:30	до Підволочиск (Київ) Бродів дв. головний
6:43	" " дв. Підзамче
6:55	до Лавочного (Муїкача, Пешту) Борислава
8:30	до Кракова (Відня, Варшави), Берлина
2:55	до Скольного, до Лавочного (1. лїн. до 15. вер до Янова
9:00	до Підволочиск, Бродів, Гусятїна дв. Підз.
9:15	дв. гол.
9:25	до Сокаля, Белвця, Рави рускої і Любачова
9:42	до Чернівців,
10:20	до Янова від 1. мая до 15. верєсія в недїлі і сьвѣта
10:25	до Брухович від 16. мая до 15. верєсія в недїлі і сьвѣта
1:25	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
2:15	до Янова щодєнно від 16. мая до 30. вер.
3:05	до Брухович шод. від 16. мая до 15. вер.
3:15	до Ряшова, Хирова, Любачова
3:26	
3:30	

Поїзд	ніч
посп. особ.	
приходить о годїні	
7:36	з Брухович (16. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)
8:50	з Брухович від 16. мая до 15. верєсія шод.
9:41	з Янова від 1. мая до 15. вер. щодєнно
9:20	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)
9:50	з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова
2:31	з Чернівців, Букарєшту,
12:15	з Лавочного (Пешту) Хирова, Калуша
10:20	з Підволочиск (Київ), Бродів на дв. Підз.
10:02	" " на дв. голов.
3:12	з Підволочиск Копичнєць на дв. Підзамче
3:35	" " на дворець головний

Поїзд	ніч
посп. особ.	
відходить о годїні	
12:45	до Станїславова
6:10	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
6:20	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б.
6:30	а від 16. вер. до 30. цвѣт. 1902 щодєнно
6:35	до Лавочного (Пешту) Калуша, Хирова
7:10	до Тернополя, Бродів дворець головний
7:32	дв. Підзамче
7:25	до Сокаля і Рави рускої
7:52	до Брухович (13. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)
9:30	до Янова від 1. мая до 15. верєсія
10:30	до Чернівців і Іцкан
11:00	до Кракова, Відня, Варшави
11:10	до Підволочиск, Бродів дв. голов.
11:32	дв. Підз.
4:15	до Кракова, Відня, Берлина, Самбора
4:45	до Брухович від 16. мая до 15. вер. шод.

Автоматичні
Водопроводні
прилади

для високоположєних, убогих в воду господарств, огорєдів, сїл, мїст, вїль, дїбр і т. д. практичної, одиноко існуючої технїчно, знаменїтої конструкції, безнастанно доставляючої воду на кождї висотї і віддалєнє, буде перше моравське заведєнє для водопроводів і помп

Ант. Кунц
ц і к. надворний доставєць в Mä risch Weiskirchea.
Проспєкти даром і оплатно. 2(1-24)

Читайте! **Читайте!**

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
коштує лише 2 корони!

Товариство «Просьвіти» бажаючи, щоби в кождїй руській хатї находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдєшевнїй збїрник сїх творів п. з. «**ПОЕЗІЇ Т. ШЕВЧЕНКА**». Книжка, оправлена в полотно з золочєними витїсками, може бути найгарнїшою окрасою руських хат. Папір велїювий, формат на звїр європейських клєсєнків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опушту. Висїлає ся тїлько за надїсланєм 2 кор. 30 сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРІЯ «ПРОСЬВІТИ» у Львові** (Ринок ч. 10.).